

ordne Forholdene for Fremtiden, saa antager jeg, idet jeg gaaer ud fra den Forudsætning, at Folketirken er en Enhed, og at den lovgivende Magt maa have Myndighed over alle Pengepørgsmaal, at det vil være rigtigst at inddrage Tienderne og Indtægterne af, hvad der bliver bortfolgt af Præstegaardene, i Statskassen og saa lønne Præsterne af denne. Man siger vel, at der er mindre Fare for Statskassen ved at inddrage Indtægterne i den saakaldte Hjælpesond, men dette kan jeg ikke indsee; thi vi have jo paa Finantsloven flere forskellige Fonds, som hvert Aar have Underbalance, og naar dette ogsaa skulde blive Tilfælde her, hvem Anden end Statskassen skal da svare til denne Underbalance, og hvad kan det hjælpe at have alle disse Indtægter staaende i den saakaldte geistlige Hjælpesond, naar Statskassen dog til Syvende og Sidst skal tilskyde, hvad der behøves mere? Vel siger man, at Beregningen er temmelig sikker, og at der ingen Fare er for, at Indtægterne ikke skulde dække Udgifterne, men man veed jo dog ikke, hvor store Fordringer der i Tidens Løb kan komme frem, deels om at faae flere Kræfter til at forrette de præstelige Gjerninger, deels om at bygge nye Kirker og oprette nye Kald. I saa Henseende troer jeg netop, at der, naar vi faae en saadan geistlig Hjælpesond, vil komme mange og store Fordringer, ligesom jeg troer, at Modstanden herimod fra Administrationens Side vil blive svag, indtil Fonden kommer paa det Standpunkt, at der bliver Underbalance, og naar denne Underbalance er fremkommen, ja saa kommer man til den lovgivende Magt og forlanger Bevilling! Men saa er det dog meget bedre, at den lovgivende Magt fra først af har den hele Bevillingsmyndighed over Indtægter og Udgifter; thi der kan da høves Indseende med, at der ikke kommer altfor mange ubillige Fordringer frem. Jeg beklager ellers, at dette Lovforslag er kommet frem, forinden man har ordnet Spørgsmaalet om, hvorledes Præstekaldene skulle reguleres; thi jeg har den bestemte Tro, at der i Fremtiden vil fremkomme mange Fordringer, deels om en Omregulering eller Rettelse af adskillige Sognekald, som nu ligge meget uheldigt i Forhold til andre, deels om Dpretelsen

af nye Kald; men først naar disse Spørgsmaal vare ordnede, og Præstekaldene regulerede, kunde man gjøre en rigtig Beregning over, hvor Meget der udfordredes til Præsternes Lønning. Jeg billiger ogsaa den Tanke, som fremkom fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgtreds (S. M. Mørk), naar han meente, at det var urigtigt at indrette en saadan Hjælpesond alene for Landsbyprestekaldene og ikke tillige tage Kjøbstæderne med. Inddrager man derimod Tienden og det Overskydende, som kommer ind ved Salg eller Bortforpagtning af Præstekaldsjord, i Statskassen, saa har man ikke nogen Banskælgthed ved at ordne Forholdene for Kjøbstædernes Bedkommende; men ved at gaae frem efter dette Lovforslag vil der efter min Mening komme en Banskælgthed tilstede, der maaskee i en længere Fremtid kan udsætte Ordningen af Forholdet i Kjøbstæderne og tillige i Kjøbenhavn. — Der er et andet Spørgsmaal, som jeg ogsaa kunde have ønsket ordnet, forinden en saadan Lønningslov fremkom, nemlig det Spørgsmaal: hvem har Røglen til Kirkedøren? Det er et meget vigtigt Spørgsmaal, som trænger sig frem til enhver Tid med stor Kraft, og jeg har hørt Geistlige beklage sig over, at en Præst endog var afflaaren fra at holde Gudstjeneste engang om Ugen paa en Sognebag, idet Saadant ikke var ham tilladt. Det forekommer mig, at, naar Kirkerne engang ere byggede og indrettede til Gudstjeneste, saa er det ufornuftigt at lade dem staae hen mange Gange næsten tomme om Søndagen, fordi den Præst, der prædiker i en bestemt Kirke, ikke har nogen Tilhører. Jeg kan ikke ønske dette Forhold ordnet saaledes, at Præsterne, som hidtil, blive ansatte ved een eller to eller tre Kirker, hvorimod mit Duffe er, at Sognebaandet bliver løst, ikke paa den Maade, som det hidtil er fæstet, at visse Personer kunne løse Sognebaand fra een Præst og vende sig til en anden, men paa den Maade, at hele Sognebaandet bliver løst, og at den Præst, der ansættes ved een eller flere Kirker, kan samle saa stor en Menighed omkring sig, som det er ham muligt, og saavel meddele den Sacramentet som foretage andre kirkelige Handlinger i den Kirke, hvorved han er ansat. Jeg kan ikke indsee,